Published December 31, 2025

Klapalekiana, **60**: 263–273, 2024
ISSN 1210-6100

K šedesátinám Jaroslava Šťastného

Jaroslav Šťastný is sixty years old

Představte si situaci, že jste v tropech. Horko k padnutí, ve dne v noci. A protože jste zoolog, nepobýváte na písečné pláži, anóbrž v divočině, nejlépe v pralese. Nedá se tu spát nikde jinde než ve vlastním stanu. To není problém, protože jste na nepohodlí zvyklý. Jenomže ten, jehož dnes budeme oslavovat za to, že se dožil šedesáti let, měl vzít stan pro tři a vzal (patrně z důvodu úspory váhy) stan jenom pro dva. Výzkumníků je však o jednoho víc!

Když s někým spíte ve třech lidech ve stanu pro dva, v noci teplota atakuje třicítku, nemůže to dopadnout jinak, než že se celou noc potíte, spíte v loužičce vlastního potu a k tomu se lepíte k stejně zpoceným spolunocležníkům. Dá se to možná vydržet jednu noc, ale šest týdnů? Tak přesně vypadala naše společná putování Madagaskarem, ale také po Etiopii, Laosu, Rumunsku i na Borneu. Po takové šestitýdenní cestě, kdy noc co noc sdílíte společný pot, budete viníka, který vzal malý stan, buď a) navždy proklínat nebo b) to vaše společné přátelství prohloubí. V případě našeho oslavence je b) správně!

Jarda Šťastný se narodil 29. prosince 1964 ve 3:30 ráno v porodnici v Městci Králové (v Nymburce, kde strávil dětství i mládí, byla toho dne porodnice uzavřena). Po základní škole vystudoval nymburské gymnázium a pokračoval studiem biologie na Pedagogické fakultě v Hradci Králové (promoval v červnu 1988). Jedna vysoká škola mu ale nestačila, a tak se hned po sametové revoluci přihlásil na dálkové studium oboru „Ochrana přírodního prostředí“ na Karlově universitě v Praze (promoval v září 1996). Už za studií na Pedagogické fakultě se oženil a s manželkou (Jana Zapletalová) se brzy na to přestěhovali do Liberce. Toto město pod Jizerskými horami se mu patrně stalo druhým domovem, protože tady již zůstal do současnosti. Má dvě dcery a dva roky je i šťastným dědečkem.

Vraťme se však do let, kdy se formovala Jardova odborná specializace. S láskou k přírodě a všemu živému se zcela jistě narodil a rodiče v něm toto zaměření ještě podporovali. Ve 2. třídě základní školy od nich dostal knížku Miloše Zapletala (dceru tohoto spisovatele si později vzal za manželku) „Prázdniny pod stanem“. V této knížce byl jakýsi obrázek, na kterém kluci chytali brouky do pasti a jako návnada jim (nesmyslně) sloužila kostka cukru. Obrázek v knížce malého Jarouška natolik fascinoval, že se brzy na to vydal na svůj první lov brouků. Zpočátku zcela živelně, ale později inspirován literaturou (Josef Mařan 1963: Naši brouci; Josef R. Winkler 1974: Sbíráme hmyz a zakládáme entomologickou sbírku). A jako osmiletý si taky založil svou první entomologickou sbírku... Jiskra byla zažehnuta a oheň vášně se naplno rozhořel. Už ve 4. třídě základní školy vyrážel zcela sám do okolí Nymburka, kde v oligotrofních labských tůních chytal vodní brouky. Bral si je živé domů, kde se je pokoušel chovat ve sklenicích od okurek, pozoroval jejich chování a snažil se o nich zjistit co nejvíce. K Labi se vydával stále častěji, až o něj rodiče mívali strach. Zíral do vody a snažil se najít vodní brouky, ale také ploštice a larvy vážek. Život ve vodě ho prostě doslova uhranul.

Na 2. stupni základní školy začal v Nymburce navštěvovat tábornický oddíl „Pony“, který sice fungoval pod „Pionýrem“, ale byl to se vším všudy oddíl skautský. Odchovanci tohoto

Obr. 1. Jaroslav Šťastný recentně. Fotografie A. Lemberk.

oddílu později na škole střední i vysoké vyráželi společně na cesty do přírody, vandry a puťáky a říkali si „Poutníci“. Zde je jistě nutné hledat kořeny další Jardovy vášně – cestování. Když se dvě vášně (vodní brouci a cestování) spojí, co jiného může vzniknout, než hodnotná sbírka s celosvětovým rozsahem, revize některých skupin potápníků a několik nově popsaných taxonů.

Za studií na Pedagogické fakultě se seznámil se svými kamarády, se kterými později procestoval svět. Jeho cesty vedly vždy do přírodovědně zajímavých částí Zeměkoule, do míst s bohatou biodiversitou, kde byla šance nalézt zajímavé, vzácné nebo dokonce pro vědu neznámé druhy vodních brouků. Z tohoto pohledu unikátní a významné byly hlavně opakované cesty do Dunajské delty v Rumunsku, Střední Asie, Číny, indického Himálaje, na Borneo, Madagaskar, Sibiř, do jihovýchodní Asie, Grónska, Iránu, Etiopie, Peru nebo na ostrovy Malých Antil. Věřím, že na cestách ho fascinovalo nejen poznávání přírody a místních etnik, ale také si užíval strávený čas se stejně založenými kamarády. Společné prožitky, mnohokrát ventilované a probírané otázky, které spolu chlapi řeší, kulinářské zážitky i prosté okamžiky štěstí – to vše se mu na dlouhou životní etapu stalo vášní a jakousi drogou.

Do školství nastoupil hned po povinné vojenské službě na konci 80. let minulého století. Od počátku své pedagogické kariéry učil na Gymnáziu a SOŠP Jeronýmova ul. v Liberci. Na této střední škole, kde působí už více než neuvěřitelných 35 let, byl také dlouhé roky zástupcem ředitele a teď už je skoro 15 let jejím ředitelem. Jako pedagog měl šanci formovat názory a postoje mladé generace (hlavně v oblasti ochrany přírody a globálních problémů), což v plné míře vždy využil. Od té doby, co se stal ředitelem, však přestal jezdit po světě, což možná vypovídá o jeho smyslu pro zodpovědnost.

Zdá se mi, že většina biologů, kteří svou odbornost myslí vážně, má ještě svého koníčka, jakýsi „druhý zájem“, který jim kompenzuje úzké odborné zaměření. Jardovi se stala tímto „druhým vážným zájmem“ mykologie. Není jen vášnivý sběratel a konzument hub, ale především jejich znalec a fotograf. Své snímky hub, za kterými vyráží především do okolí Liberce a Nymburka, ale také na Křivoklátsko, zveřejňuje na sociálních sítích a vydal také vlastní kalendář. Pořídil si doplňkovou fotografickou výbavu a tuto úzkou specializovanou disciplínu fotografie dotáhl k profesionálním výsledkům. Jeho životní záběr je vskutku velmi košatý a šíře spektra, ve kterém je nadprůměrně informovaný nebo ve kterém se osobně angažoval, široký. Horolezectví, tramping, hudba, literatura, podnikání, ochrana přírody...

Tyto řádky dopisuji v malé chatce uprostřed kostarického deštného pralesa. Všude kolem bují život, ptáci zpívají a vodní tůně i pralesní potoky jsou zde plné drobných tvorů. Jardu by jistě nenechaly chladným a svůj cedník by v tuto chvíli určitě nořil do potoků a vykřikoval by: „Do háje, to je lokalitka!“ Svým nadšením a radostí by brzy, tak jako vždy, nakazil i mě či ostatní přítomné a pak bychom společně koukali do vody a vedli „takové ty řeči o všem možném...“ Bylo by nám dobře.

Antonín LEMBERK, Košumberk

Obr. 2. Jarda na počátku své cesty za vzděláním, foto pravděpodobně z roku 1970. Fotografie Bohumil Šťastný.
Obr. 3. Robinsonem v Dunajské deltě, 1988. Fotografie A. Lemberk.

Jako ten třetí obyvatel stanu pro dva jenom potvrzuji, že to putování po exotických krajinách za podmínek, jak je v předchozí části lehce nastínil Antonín, nemalou měrou přispělo k tomu, že o sobě opravdu víme mnohé. Tak třeba připomenu, že Jarda býval skvělý hráč volejbalu a možná nechybělo málo a mohl udělat úplně jinou kariéru. Protože často hrával na antukových prašných hřištích, tak si vypěstoval jeden zlozvyk. Pořád kolem sebe plival. Abych to vyjádřil pregnantněji – flusal. Jubilanta ale musím pochválit, jak se dokázal této snad jediné neřesti dávno zbavit.

Pozorný čtenář, který se trochu orientuje ve jménech našich zoologů a entomologů, je možná po přečtení první části poněkud zmaten. „Ten Tonda Lemberk bude asi brácha toho ornitologa Vládi Lemberka, že jo?“, přemýšlí v duchu. Vladimír Lemberk ale bratra nemá. To jenom nechce mít společné jméno s Putinem. Antonín byl jeho dědeček a rodiče uvažovali, že by se mohl jmenovat po něm, ale nakonec se rozhodli jinak. Tomuto hnutí mysli rozumím, milý Tony. Ale zpátky k Jardovi a entomologii.

Na počátku 90. let minulého století se několik (tehdy) mladých entomologů začalo seriózně zabývat vodními brouky. Vzájemná komunikace tenkrát nebyla tak samozřejmě jednoduchá jako dnes. Internet byl v plenkách, e-mailovou schránku měl málokdo a mobilní telefony o velikosti i váhy cihly byly drahé a jejich fungování problematické. Až na výjimky jsme se osobně neznali, což jsme chtěli napravit. Tak jsme se v roce 1996 domluvili, že se potkáme na podzimním výměnném dni ČSE v Praze. Samozřejmě se to neobešlo bez pár drobných komických situací, ale nakonec se celá skupinka sešla. Odebrali jsme se do nedaleké hospody, kde se rozproudila inspirativní diskuze, která vedla k založení samostatné sekce zaměřené na výzkum vodních brouků. Jardu jsme v té hospodě zvolili předsedou a této funkce se už nezbavil. To bylo moje první osobní setkání s oslavencem.

Jako hlavní úkol jsme si vytýčili shromáždit znalosti o fauně vodních brouků na území Česka a zpracovat je do publikační podoby. Záhy jsme si uvědomili, že z řady oblastí republiky nejsou známy žádné údaje. Uspořádali jsme několik jakýchsi výjezdních zasedání, během nichž jsme se snažili tato místa alespoň trochu probádat. Někde jsme prováděli i několikaletý inventarizační průzkum. Pokud se to Jardovi podařilo skloubit se zaměstnáním, tak se ochotně těchto akcí zúčastňoval (Novohradské hory a Třeboňsko) a jeho přítomnost garantovala nejenom odborný dohled nad potápníky, ale přispívala k dobré náladě mezi výzkumníky.

Příprava díla obnášela také spoustu práce při determinaci sbírkového materiálu ať už v muzejních kolekcích či soukromých sbírkách. Naše úsilí bylo dotaženo do zdárného konce v roce 2007, kdy byl publikován *Katalog vodních brouků České republiky*. Po tomto počinu se Jaroslav víceméně přestal zabývat faunistickými výzkumy v Česku a soustředil se především na zpracovávání materiálu, který nasbíral během svých četných cest po celém světě. Výsledkem je pěkná řádka nových druhů, které popsal sám nebo ve spolupráci s dalšími předními specialisty (viz bibliografie).

Rád bych se alespoň několika postřehy vrátil k výpravám do exotických zemí, které jsme vykonali v té již dříve zmíněné tříčlenné sestavě (Borneo 2003, Madagaskar 2005 a 2007, Etiopie 2010, Laos 2011). Jarda samozřejmě hleděl využít každou příležitost, která se naskytla, aby cedníkem zavířil v místních vodách a nalovil nějaké ty svoje potápníky. To se ostatně od kapacity jeho formátu očekávalo. Nikdy ovšem pro něj neplatilo, že se všechno bude točit jenom kolem brouků. Příroda jej vždy a všude zajímala jako celek.

Obr. 4. Jarda jako horolezec „papučář“ v roce 1984. Fotografie A. Lemberk.

Obr. 5. Momentka s ozbrojenci na Celebesu, 2001. Fotografie A. Lemberk.

S nadšením absolvoval náročnou dvoudenní cestu horským dešťovým pralesem v madagaskarské rezervaci Anjanaharibe-Sud, aby na konci putování lapaje po dechu obdivoval keřík *Takhtajania perrieri*. Tato nanejvýš pozoruhodná rostlina byla vědecky popsána v roce 1963 na základě herbářové položky z roku 1909, ale až do roku 1997 ji nikdo kromě sběratele v přírodě neviděl. Roste jen v této rezervaci na ploše asi 10 km^2. V té posvátné chvíli dokonce přestal nadávat i na pijavice, které v ohromném množství na nás neustále ze všech stran dorážely.

Trpělivě se plahočil za vytrvalého a studeného deště po vysokohorských pláních v etiopském pohoří Bale, neboť jsme tady měli šanci zahlédnout nejvzácnější psovitou šelmu vlčka etiopského (*Canis simensis*), jehož populace v současnosti čítá kolem 200 dospělých jedinců. Naše vytrvalost byla odměněna, déšť v noci ustal a následujícího dne jsme vlčky pozorovali i hezky zblízka. Také nikdy nezapomenu, jak jsme i s naší laoskou průvodkyní Pu An všichni čtyři ještě před úsvitem prchali džunglí z horské domorodé vesničky obývané animistickým etnikem Akha. Dostali jsme se do prekérní situace, kdy rodina místního náčelníka, v jehož domě jsme byli ubytovaní, zřejmě došla k názoru, že jsme příčinou malarických záchvatů jedné ženy a rozhněvaní duchové by se snad udobřili, kdyby … Krátce řečeno ty výpravy podniknuté v této sestavě řadím k nejbáječnějším zážitkům svého života a gratuluju si, jaké jsem to měl štěstí na parťáky.

Předpokládám, že i díky Jardovu přičinění byly do koncepce výuky na Gymnáziu a SOŠPg Jeronýmova zahrnuty týdenní exkurze do zahraničí. Zájemci si mohli vybírat z několika možností a zaměření. V roce 2009 byl v nabídce i výlet za poznáním Rumunska. Protože v autobuse zůstalo pár míst volných, tak nás Jarda přizval jako pomocníky. Trasu měl úžasně naplánovanou. Studenti poznali život v českých vesnicích v Banátu, absolvovali fyzicky náročnější přechod části pohoří Retezat a vyvrcholením byl průchod spektakulárními soutěskami v pohoří Trascau s nocováním ve stanech na horských pastvinách. Žasnul jsem, jak nenásilně studentům otevíral nové obzory, vedl je k samostatnosti a nikoho z účastníků snad ani ve snu nenapadlo zneužít té obrovské porce volnosti, které jim tady bylo dopřáno.

V Jardových výchovných metodách se nepochybně projevuje jeho skautská minulost. Ostatně téměř dvacet let společně s tchánem provozoval malé nakladatelství Skauting zaměřené především na vydávání skautské literatury. V letech 1992 a 2000 vydali i kultovní knihu Miloslava Nevrlého *Karpatské hry*, která se pro spoustu lidí stala nejenom inspirací jak cestovat krajinou ale vlastně jakýmsi návodem k životu. V nakladatelství se Jarda naučil pracovat s tiskovou grafikou, čehož využívá i Česká společnost entomologická, pro kterou už řadu let připravuje sazbu časopisu Klapalekiana.

Ti, kdož ho trochu znají, jistě potvrdí, že Jarda je příjemný společník se smyslem pro humor. V jednom rozhlasovém rozhovoru konstatoval: „Po poslední cestě se moje domněnka změnila v přesvědčení. Lidstvo je jedna obrovská plíseň, která Zemi postupně zmetabolizuje a poté sama zanikne.“ Tohle ale asi myslel vážně. Než k tomu dojde, což kdybychom se ještě zase ve třech někam zajeli podívat? Závěrem Ti společně s Vláďou přejeme mnoho zdraví a úspěchů do nadcházejících let a nechť tě provází síla!

Dušan TRÁVNÍČEK, Zlín

Obr. 6. V domácnosti u Kelabitů, Borneo, Kelabit Highlands, 2003. Fotografie D. Trávníček.
Obr. 7. Jarda s plody baobabu Grandidiérova (*Adansonia grandidieri*), baobabová alej u města Morondava, Madagaskar 2005. Fotografie D. Trávníček.

BIBLIOGRAFIE

ŠŤASTNÝ J. 1990: Zajímavé nálezy vodních brouků (Coleoptera, Haliplidae, Dytiscidae, Gyrindae) pro faunu západních Čech. (Die interessante Funde der Wasserkäfer (Coleoptera, Haliplidae, Dytiscidae, Gyrindae) aus Westböhmen). *Zpravodaj Západočeské pobočky Československé společnosti entomologické v Plzni* **8**: 13–18 (in Czech, German summary).

ŠŤASTNÝ J. 1992: Faunistic records from Czechoslovakia (Coleoptera, Dytiscidae). *Acta Entomologica Bohemoslovaca* **89**: 71.

ŠŤASTNÝ J. 1993: Potápníci alpinského pásma Fanských hor. *Živa* **2**: 77–78 (in Czech, English summary).

ŠŤASTNÝ J. 1993: Výsledky inventarizačního průzkumu brouků skupiny Hydradephaga (Coleoptera: Haliplidae, Noteridae, Dytiscidae, Gyrinidae). [Results of the inventory survey of beetles of the Hydradephaga group (Coleoptera: Haliplidae, Noteridae, Dytiscidae, Gyrinidae)]. *Polabská příroda* **4**: 4–6 (in Czech).

ŠŤASTNÝ J. 1994: Potápníkovití SPR Rašeliniště Jizerky (Coleoptera, Dytiscidae). (Schwimmkäfer das NSCHG Hochmoor Jizerka (Isergebirge) (Coleoptera, Dytiscidae)). *Fauna Bohemiae septentrionalis* **19**: 169–182 (in Czech, German summary).

ŠŤASTNÝ J. 1995: Nebrioporus canaliculatus (Lac.) in Czechoslovakia. *Latissimus* **5**: 15.

ŠŤASTNÝ J. 1996: Agabus lobonyx Guignot, 1952 – a new species for the territory of China. *Latissimus* **7**: 9–10.

ŠŤASTNÝ J. 1996: Potápníkovití (Coleoptera, Dytiscidae) v CHKO Jizerské hory. [Diving beetles (Coleoptera, Dytiscidae) in the Jizerské hory PLA]. P. 132. In: FOŠUMOVÁ P., HAKR P., HUSÁK Š. (eds): *Mokřady České republiky. Sborník abstraktů z konference „Mokřady České republiky" pořádané k 25. výročí Ramsarské*

Obr. 8. Večeře v horské vesnici v severním Laosu, 2011. Zleva Jaroslav Šťastný, Antonín Lemberk, Pu An. Fotografie D. Trávníček.

konvence a konané ve dnech 3.–5. 12.1996 v Třeboni. [*Collection of abstracts from the conference "Wetlands of the Czech Republic" organized on the 25th anniversary of the Ramsar Convention and held on December 3–5, 1996 in Třeboň*]. Třeboň, 167 pp. (in Czech).

ŠŤASTNÝ J. 1996: Výsledky inventarizačního průzkumu brouků skupiny Hydradephaga (Coleoptera: Haliplidae, Noteridae, Dytiscidae, Gyrinidae) mrtvého ramene Labe v katastru obce Sadská. [Results of an inventory survey of beetles of the Hydradephaga group (Coleoptera: Haliplidae, Noteridae, Dytiscidae, Gyrinidae) of the Elbe river's Dead Branch in the cadastre of the municipality of Sadská]. Pp. 132–133. In: FOŠUMOVÁ P., HAKR P., HUSÁK Š. (eds): *Mokřady České republiky. Sborník abstraktů z konference „Mokřady České republiky" pořádané k 25. výročí Ramsarské konvence a konané ve dnech 3.–5. 12.1996 v Třeboni*. [*Collection of abstracts from the conference „Wetlands of the Czech Republic" organized on the 25th anniversary of the Ramsar Convention and held on December 3–5, 1996 in Třeb*oň]. Třeboň, 167 pp. (in Czech).

ŠŤASTNÝ J. 1997: Aquicolní brouci (Coleoptera) lokality „Na Plachtě" v Hradci Králové. (Fresh-water beetles of the locality "Na Plachtě", Hradec Králové). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **25**: 155–162 (in Czech, English summary).

DVOŘÁK L. & ŠŤASTNÝ J. 1998: Nové nálezy potápníka Agabus wasastjernae (C. R. Sahlberg) (Coleoptera: Dytiscidae) v České republice. [New records of the diving beetle Agabus wasastjernae (C. R. Sahlberg) (Coleoptera: Dytiscidae) in the Czech Republic]. *Silva Gabreta* **2**: 407 (in Czech).

ŠŤASTNÝ J. 1999: Potápníkovití (Coleoptera, Dytiscidae) v Chráněné krajinné oblasti Jizerské hory. (The diving beetles (Coleoptera, Dytiscidae) in the Protected Landscape Area Jizerské hory). *Sborník Severočeského Muzea* **21**: 203–211 (in Czech, English abstr.).

ŠŤASTNÝ J., BOUKAL M., BOUKAL D. S. & HÁJEK J. 1999: Coleoptera: Hydradephaga. Pp. 241–250. In: OPRAVILOVÁ V., VAŇHARA J. & SUKOP I. (eds): Aquatic Invertebrates of the Pálava Biosphere Reserve of UNESCO. *Folia Facultatis Scientiarium Naturalium Universitatis Masarykianae Brunensis, Biologia* **101**: 9–279.

ŠŤASTNÝ J. 2000: Hyphydrus dongba sp. n. from Yünnan and taxonomical and distributional notes on the genus *Hyphydrus* (Coleoptera, Dytiscidae) in China. *Klapalekiana* **36**: 297–306.

Obr. 9. Osvěžení na salaši v Altaji, 2018. Fotografie A. Lemberk.

ŠŤASTNÝ J. & TRÁVNÍČEK D. 2000: Water beetles of the Danube delta, Romania (Coleoptera: Gyrinidae, Haliplidae, Noteridae, Dytiscidae, Hydrophilidae, Hydraenidae, Dryopidae, Heteroceridae). *Klapalekiana* **36**: 147–156.

HÁJEK J., ŠŤASTNÝ J. & ČTVRTEČKA R. 2001: Výskyt potápníka Hydrovatus cuspidatus (Coleoptera: Dytiscidae) v České republice. (The occurrence of the diving beetle Hydrovatus cuspidatus (Coleoptera: Dytiscidae) in the Czech Republic). *Klapalekiana* **37**: 174–177 (in Czech, English summary).

ŠŤASTNÝ J. 2001: Potápníkovití (Coleoptera: Dytiscidae) starých labských ramen v okolí Nymburka. [Diving beetles (Coleoptera: Dytiscidae) of a dead branch of the Labe (Elbe) near Nymburk]. *Vlastivědný zpravodaj Polabí* **35**: 191–200 (in Czech, English summary).

TOLEDO M., HENDRICH L. & ŠŤASTNÝ J. 2002: Two new species of Laccophilus from Sulawesi with notes on other Laccophilinae in Southeast Asia (Coleoptera: Dytiscidae), *Linzer Biologische Beiträge* **35 (1)**: 189–200.

BOUKAL D. S., BOUKAL M., FIKÁČEK M., ŠŤASTNÝ J. & TRÁVNÍČEK D. 2002: Předběžný seznam vodních brouků Novohradských hor (Coleoptera: Haliplidae, Gyrinidae, Noteridae, Dytiscidae, Hydraenidae, Helophoridae, Spercheidae, Hydrophilidae, Scirtidae, Elmidae). (Preliminary check-list of aquatic beetles of the Novohradské hory Mts. (Coleoptera: Haliplidae, Gyrinidae, Noteridae, Dytiscidae, Hydraenidae, Helophoridae, Spercheidae, Hydrophilidae, Scirtidae, Elmidae)). Pp. 237–240. In: PAPÁČEK M. (ed.): *Biodiverzita a přírodní podmínky Novohradských hor.* (*Biodiversity and natural conditions of the Novohradské hory Mts.*). Jihočeská univerzita a Entomologický ústav AV ČR, České Budějovice, 285 pp. (in Czech, English summary).

BOUKAL D. S., FIKÁČEK M., HÁJEK J., ŠŤASTNÝ J. & TRÁVNÍČEK D. 2003: Water Beetles of the Novohradské hory Mts. Pp. 163–174. In: PAPÁČEK M. (ed): *Biodiverzita a přírodní podmínky Novohradských hor II.* (*Biodiversity and natural conditions of the Novohradské hory Mts. II.*). Jihočeská univerzita a Entomologický ústav AV ČR, České Budějovice, 221 pp.

ŠŤASTNY J. & NILSSON A. N. 2003: Dytiscidae: IX. Agabus suoduogangi sp. n. from northern Yünnan (Coleoptera). P. 211. In: JÄCH M. A. & JI L. (eds): *Water Beetles of China*. *Vol. III.* Zoologisch-Botanische Gesellschaft in Österreich and Wiener Coleopterologenverein, Wien, vi + 572 pp.

ŠŤASTNÝ J. 2003: Dytiscidae: X. Review of Platynectes subgen. Gueorguievtes Vazirani from Southeast Asia (Coleoptera). P. 217. In: JÄCH M. A. & JI L. (eds): *Water Beetles of China. Vol. III.* Zoologisch-Botanische Gesellschaft in Österreich and Wiener Coleopterologenverein, Wien, vi + 572 pp.
ŠŤASTNÝ S. & BOUKAL M. 2003: Haliplidae: III. Haliplus (Haliplidius) rejseki sp. n. from Sichuan (Coleoptera). P. 295. In: JÄCH M. A. & JI L. (eds): *Water Beetles of China. Vol. III.* Zoologisch-Botanische Gesellschaft in Österreich and Wiener Coleopterologenverein, Wien, vi + 572 pp.
ŠŤASTNÝ J. 2005: Barva nešťastné lásky. [The color of unhappy love]. *Koktejl* **14 (10)**: 92–104 (in Czech).
HÁJEK J. & ŠŤASTNÝ J. 2005: Dytiscidae (potápníkovití). Pp. 414–416. In: FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. (eds): *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Red List of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates.* Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha, 760 pp. (in Czech and English).
HÁJEK J. & ŠŤASTNÝ J. 2005: Two new species of Laccophilus Leach, 1815 (Coleoptera: Dytiscidae) from India and Borneo with notes on other species of the genus. *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* **45**: 51–58.
MORAVEC P., VONIČKA P., ŠŤASTNÝ J. & KRÁSENSKÝ P. 2006: Výsledky faunisticko-ekologického průzkumu brouků čeledí Carabidae, Haliplidae, Noteridae, Dytiscidae, Helophoridae, Hydrochidae, Hydrophilidae, Hydraenidae, Staphylinidae, Dryopidae a Heteroceridae (Coleoptera) mokřadních biotopů v okolí skládky toxických odpadů v Chabařovicích, sz. Čechy. (Results of the faunistic and ecological research of families Carabidae, Haliplidae, Noteridae, Dytiscidae, Helophoridae, Hydrochidae, Hydrophilidae, Hydraenidae, Staphylinidae, Dryopidae and Heteroceridae (Coleoptera) of the swamp biotopes in the vicinity of the toxic waste dump in Chabařovice, northwestern Bohemia). *Sborník Okresního Muzea v Mostě*, Řada Přírodovědná **28**: 23–46 (in Czech, English summary).
BOUKAL D. S., BOUKAL M., FIKÁČEK M., HÁJEK J., KLEČKA J., SKALICKÝ S., ŠŤASTNÝ J. & TRÁVNÍČEK D. 2007: Katalog vodních brouků České republiky (Coleoptera: Sphaeriusidae, Gyrinidae, Haliplidae, Noteridae, Paelobiidae, Dytiscidae, Hydrochidae, Helophoridae, Spercheidae, Hydrophilidae, Georissidae, Hydraenidae, Scirtidae, Psephenidae, Elmidae, Dryopidae, Limnichidae, Heteroceridae). (Catalogue of water beetles of the Czech Republic (Coleoptera: Sphaeriusidae, Gyrinidae, Haliplidae, Noteridae, Paelobiidae, Dytiscidae, Hydrochidae, Helophoridae, Spercheidae, Hydrophilidae, Georissidae, ydraenidae, Scirtidae, Psephenidae, Elmidae, Dryopidae, Limnichidae, Heteroceridae)). *Klapalekiana* **Supplementum 43**: 1–289.
FERY H. & ŠŤASTNÝ J. 2007: Notes on the Scarodytes savinensis-complex with the description of two new taxa (Coleoptera: Dytiscidae). *Linzer biologische Beiträge* **39 (2)**: 877–899.
VONIČKA P. & ŠŤASTNÝ J. 2007: Potápníkovití, střevlíkovití a drabčíkovití brouci (Coleoptera: Dytiscidae, Carabidae, Staphylinidae) Národní přírodní rezervace Rašeliniště Jizery v Jizerských horách. (The diving beetles, ground beetles and rove beetles (Coleoptera: Dytiscidae, Carabidae, Staphylinidae) of the Rašeliniště Jizery National Nature Reserve (Jizerské hory Mts., Northern Bohemia). *Sborník Severočeského Muzea, Přírodní Vědy* **25**: 49–70 (in Czech, English summary).
ŠŤASTNÝ J. 2007: New species and new records of Hyphydrus Illiger, 1802 from South-East Asia (Coleoptera: Dytiscidae). *Koleopterologishe Rundschau* **77**: 67–80.
ŠŤASTNÝ J. 2009: Rediscovery of Ilybius samokovi in Bulgaria and a first record of Ilybius pseudoneglectus from Romania. *Klapalekiana* **45**: 221–223.
HÁJEK J., ŠŤASTNÝ J., BOUKAL M. & FERY H. 2011: Updating the eastern Mediterranean Deronectes (Coleoptera: Dytiscidae) with the description of two new species from Turkey. *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* **51 (2)**: 463–476.
ŠŤASTNÝ J. 2012: A new species of Herophydrus (Coleoptera: Dytiscidae) from Madagascar and notes on some poorly known species of the genus. *Klapalekiana* **48**: 225–234.
HENDRICH L. & ŠŤASTNÝ J. 2014: Taxonomic revision of Australian Platynectes Régimbart, 1879 (part I) – four new species from Queensland (Coleoptera: Dytiscidae, Agabinae). *Zootaxa* **3795**: 25–37.
ŠŤASTNÝ J. & HÁJEK J. 2016: Agabus abaensis sp. nov., a peculiar species of the confinis-group from central China (Coleoptera: Dytiscidae: Agabinae). *Zootaxa* **4121**: 311–318.
HÁJEK J. & ŠŤASTNÝ J. 2017: Dytiscidae (potápníkovití). Pp. 339–342. In: HEJDA R., FARKAČ J. & CHOBOT K. (eds): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. (Red List of threatened species of the Czech Republic. Invertebrates). *Příroda* **36**: 1–612 (in Czech and English).
HÁJEK J., ALARIE Y., ŠŤASTNÝ J. & VONDRÁČEK D. 2019: The first hygropetric Platynectes and its larva from eastern China (Coleoptera: Dytiscidae). *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* **59 (1)**: 217–228.

Obr. 10. Sběr vodního hmyzu aneb cvičení s cedníkem, Altaj 2018. Fotografie A. Lemberk.

ŠŤASTNÝ J., VONDRÁČEK D., ARRIAGA-VARELA E. & HÁJEK J. 2020: The genus Platynectes (Coleoptera: Dytiscidae: Agabinae) in Central America, with the discovery of the northernmost Neotropical species in Oaxaca, Mexico, and nomenclatural notes on the subgenus Agametrus. *Revista Mexicana de Biodiversidad* **91**: e913394.

HÁJEK J. & ŠŤASTNÝ J. 2021: Megadytes magnus widespread in Latin America! And what about Megadytes ducalis? *Latissimus* **49**: 1–2.

SHAVERDO H., WEWALKA G., ŠŤASTNÝ J., HENDRICH L., FERY H. & HÁJEK J. 2021: New records of diving beetles and corrections updating the catalogue of Palearctic Dytiscidae (Coleoptera). *Aquatic Insects* **42**: 179–196.

JIANG Z., ZHAO S., JIA F. & ŠŤASTNÝ J. 2023: Two new species of Platynectes Régimbart, 1879 from China with noteson other Chinese members of the genus, including a key to species (Coleoptera: Dytiscidae: Agabinae. *Zootaxa* **5227**: 401–425.

HÁJEK J., ŠŤASTNÝ J., HENDRICH L. & BALKE M. 2023: A review of the genus Platynectes from the Solomon Islands (Coleoptera: Dytiscidae: Agabinae). *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* **63 (1)**: 57–74.

LIU H., HO Y., CHENG H. & ŠŤASTNÝ J. 2023: Notes on Hydradephaga and Hydrophilidae (Insecta: Coleoptera) of the Matsu Islands, including a new record of Platynectes dissimilis (Sharp, 1873) from Taiwan. *Taiwanese Journal of Entomological Studies* **8 (3)**: 70–75.